NGÀY THỨ TƯ 12 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

ANNONCES

Prix des annonces

Réclame dans la 1re page

Annonces judiciaires et légales

Sự học của trẻ con ta bây giờ

Chẳng cần phải nói thì ai cũng đã biết sự học của trẻ con là cần kíp biết dường nào! Cái nghĩa-vụ cho con đi học là một cái nghĩa-vụ thứ nhất của người làm cha mẹ lớn-lao mà cũng [illegible] biết dường nào! Sự học là cái chìa khóa để mở cuộc sinh-hoạt cả một đời người ta, người mà không học thì suốt đời mờ-mịt như sầm đi đêm, có mắt cũng mù, có tai cũng điếc, kẻ tài tuấn thông minh cũng không làm sao mà phát triển hết được cái năng lực tiềm tàng, cái khiếu khôn bưng bịt, không thành được cái khí cụ vĩ đại mà làm nổi những cái sự-nghiệp xuất chúng siêu quần, kẻ tư chất tầm thường thì cứ chung ư dẫn độn ươn hèn, phẩm hạnh không mai rũa được chút nào, tài nghệ không luyện tập được chút nào, đem cái thân [illegible] như vai vông sức dài mà tư giam hãm vào cái vòng sinh nhai trâu ngựa; người ta phải cần có học như thế, mà nói học thì cái tuổi học chính ngay từ cái tuổi đồng ấu không có thể bỏ qua; tục-ngữ ta đã có câu: bé chẳng vin, cả gãy cành: người ta lúc bé là cái lúc non dương lặng, suối dương trong, chưa có cái vật-lụy bối-rối gì ám mờ, chưa có cái tập-quán xấu-xa gì dây vấy, lúc ấy là lúc có thể luyện tài tu đức được, để gom góp dành dụm thanh được cái lưng vốn tức dụng ma mở mang cái công-nghiệp, gây dựng cái vận mệnh về sau; cái thì giờ qui báu ấy mà đã bỏ hoài bỏ phí đi mất rồi, thì những cái thì giờ bốn ý tẩu thực sau này cho đến cái thì giờ bạc tóc long răng, nằm kể miệng lỗ, còn có lúc nào là lúc luyện tài tu đức được nữa; mà đã không luyện được tài, tu được đức, thì làm cái thân con người vô tài vô đức chẳng bỏ chỉ sâu mọt cho xã-hội, ô nhục cho giống nòi. Người làm cha mẹ có bụng thương con, ai lại chẳng muốn cho con khôn lớn nên người, mà muốn cho con khôn lớn nên người, thì ai lại có con không dậy, để vậy mà nuôi, ai lại chẳng kiếm chỗ tìm nơi cho con được có chỗ tập bạn theo thầy, chuyên cần học-nghiệp; suy cái lòng cha mẹ mong con, thì như đời xưa đã nói: nuôi con trai không dạy không bằng nuôi lừa, nuôi con gái không dạy không bằng nuôi heo, con mình đã dốt rột ra mà đến nỗi không bằng cả con lừa con heo thì có ai chịu cam tâm như thế; cho con hòm vàng không bằng dạy con quyển sách phàm người làm cha mẹ trừ ra gặp phải cái cảnh nghèo ngặt deo-neo kiếm chẳng ra rả chẳng thấy, ai cũng cố để dành ăn nhịn, cầu cho con ăn học, không tiếc gì tiền của không quản gì công phu.

Không nói ở những nước văn-minh tiến-tiến, lấy sự học là một tuổi học mà không cho đi học thì cha mẹ phải chịu trách phạt người ta phải cần cho con đi học đã đành, ngay ở nước ta đây thì sự học cũng đã thấy ham thấy thiết nhiều, cha mẹ cũng đã thấy cần cho con đi học lắm; ở những chỗ tỉnh thành đô-hội, sẵn trường học, sẵn thầy dạy thì thật ít thấy nhà nào còn có những đứa trẻ lên bảy lên tám mà không ê a được năm ba cái vần quốc-ngữ, cũng lèo-đèo một ngày hai buổi cắp sách đi ra đáng cậu học-trò; đến những nhà ở tận tích-bãng cùng thôn đi hàng mười lăm hai mươi cây lô-mét [illegible] có trường có thầy, cũng gắng gỏi gạo đi tiền lưng, chịu cơm nhờ và với những kẻ quen người thuộc, tìm một chỗn ở đậu cho con theo việc bút nghiên, vất-vả không nề, tốn kém không có ngại; cứ đến vụ khai trường, năm nào cũng vậy, lũ lượt tới cửa trường học, đông đỏ như đám hội chợi gà, mẹ dắt con, anh dắt em, đi xin được một góc ghế ngồi học trong nhà trường, kể cái khổ có khi cũng không kém gì các ông ký-đờ đi xin việc làm, các quan hậu tuyển đi xin án khuyết điển bổ. Coi thế thì biết người mình cũng đã ham học thiết học lắm, các nhà cha mẹ cũng đã chịu khó cho con đi học lắm, sự học ở trong xứ mình chưa có tiến bộ, có lẽ nào để lội được cho người mình không ham học thiết học, các nhà cha mẹ chưa chịu cho con đi học nhiều dư?

Chỉ có một điều nên chú ý là học thì phải có trường có thầy, trường còn ít thầy còn thiếu, thì người ta ở phải một chỗ như thế, dù làm học thiết học đến đâu cũng không làm sao có đủ trường để thầy mà học, và có trường mà chẳng ra trường, có thầy mà chẳng ra thầy thì dù có miễn-cưỡng học đi nữa cũng chẳng có bổ ích được là bao; muốn cho việc học trong xứ có tiến bộ thì phải có đủ trường để thầy, mà trường phải cho ra trường, thầy phải cho ra thầy nữa mới được. Ấy cũng vì lẽ thế mà nhà-nước mỗi năm mở thêm mãi ra biết bao nhiêu trường, tuyển thêm mãi ra biết bao nhiêu thầy, lại vừa có nghị-định chỉnh-đốn lại việc mở trường dạy tư trong xứ, cái thâm-ý nhà-nước cũng cố làm sao cho trong xứ có đủ trường học, có đủ thầy dạy, mà trường nào cũng cho hoàn thiện, thầy nào cũng cho đắc nhân; nhưng cứ cái hiện-trạng ngày nay mà cả quyết nói rằng trong xứ đã có đủ trường học đủ thầy dạy rồi và trường nào cũng đã hoàn-thiện, thầy nào cũng đã đắc-nhân cả rồi, thì dẫn nói trẻ con cũng chẳng ai tin được có thể toàn trông cậy vào một cái sức của chính-phủ trù thố kinh-doanh; nào chính phủ tuy cần mẫn đến thế, mà vì cái chính-vụ nhất nhật vạn cơ, số thu phát trong công quĩ có chừng, có làm sao đến ra đâu ra đấy ngay cả được. Sự học của trẻ con ta bây giờ mà mong cho chóng có tiến-bộ, thì ngoài cái sức chính-phủ trù thố kinh-doanh, làm hết sức cho được đến đâu hay đến đấy, ta phải trông vào những nhà có vị-vọng, có tư cách ra công tổ-chức, lập ra những cái tư-thục cho thật mỹ bị hoàn-toàn, cốt là trường phải cho ra trường, thầy phải [illegible] cho thầy, có thể bổ trợ được cho trường công mà làm gương mẫu cho các trường tư khác. Hễ lập thêm được trường nào như thế, thì sự học của trẻ con ta đỡ được phần thiếu-thốn mà việc giáo-dục chắc có cái kết-quả hay. Nào ai là kẻ hữu-tâm giáo-dục đứng lên cho!

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 9 Août 1925

Nước Anh với việc Trung-hoa

Tại hạ nghị-viện nước Anh, ông Mac Neil, phó thượng thư bộ ngoại-giao đáp lại câu ông Ponsonby hỏi về việc nước Nga, và nước Trung-hoa, có nói từ khi ở Trung-hoa có rối loạn đến giờ, chánh-phủ Anh vẫn hết sức kiếm cách để giải quyết các việc khó-khăn.

Việc cổ võ của đảng quá-kích cũng có ảnh-hưởng vào việc rối loạn ngày nay. Song nước Trung-hoa nên lo sao cho trong nước được hòa-bình, và có một chánh-phủ chắc chắn đó là việc lợi nhất cho Trung-hoa.

Nghị-viện nghỉ đến ngày 16 novembre mới lại họp.

Việc chính-trị nước Nhật

Chánh-phủ sẽ bỏ phụ các luật pháp về việc công-nhận các hội liên-hiệp của bọn lao-động, và cái quyền của nhân dân được lập hội tương-tế.

Số trái đơn của Nhật phát-hành ở ngoại-quốc trong 12 tháng mới rồi là 400 triệu. Trong số ấy thì 210 triệu do các hội tư phát-hành, còn 190 triệu là do chánh phủ phát-hành.

M. Kato đã chiếm thêm được một ít thế lực lại thượng nghị-viện.

Quan thượng-thư bộ Nông-phố quyết định miễn thuế nộp cống thóc gạo cho đến ngày 31 Octobre.

Báo tin động đất bằng vô-tuyến điện-thoại

Ông giáo-sư Shida về đại học-đường Kyoto đã chỉnh-đốn xong một cái máy làm cho các thanh-lâng của các máy đo sự động đất thành ra tiếng to, có thể dùng vô-tuyến điện-thoại mà truyền đi xa để loan báo tin động đất được.

Các báo nước Anh với bộ tổng-ủy-viên ở Thái-bình-dương

Các báo nước Anh ở Trung-hoa phản-đối kịch-liệt việc bàn lập một bộ tổng ủy-viên Pháp ở Thái-bình-dương. Báo Ly nói lập một bộ tổng-ủy-viên như thế, làm cho mất cái mối đoàn-thể của Đệ-cường, mà ngày nay đương là thời buổi cần phải giữ gìn cái đoàn thể ấy lắm.

Một người [illegible] bể Manche

marou đến mất đất Gris nez để định bơi qua bể Manche.

Đáy bể mò vàng

Công-ty *Deepsea Salvage* trước đây đã vớt được các thỏi vàng bị đắm với tàu Yasaka Maru ở Port Said nay lại định mò vàng bạc trong tàu chiến Mermanton, bị đắm hai mươi năm nay, ở hải-phận nước Nhật cuộ là vàng bạc trong chiếc tàu Anh tên là Kowshing bị đội chiến thuyền của thủy nguyên-soái Togo đánh đắm trong cuộc chiến tranh Nật Nga.

(Indepacifi)

Bồ-đào-nha với Tây-ban-nha

Chánh-phủ Bồ-đào-nha nhất định giữ cái chủ-quyền về cửa bể Guadina; quan thượng-thư bộ hải-quân nói việc nước Tây-ban-nha cấm bọn thuyền chài Bồ-đào nha vào Guadina là trái-nguyc.

Một cuộc bay

Các phi-hành-gia Pháp tên là Drouhin và Landry bay được 4.100 kilomètres trong 40 giờ 30 phút, 15 giây. Như vậy hai phi-hành-gia ấy chiếm kỷ-lục về việc bay lâu và bay xa. Hiện vẫn còn bay nữa.

Sự rủi ro tại một nơi tắm bể

Ở Boulogne sur-Mer có tin đến nói rằng 13 đứa trẻ về bọn con trẻ đưa đi nghỉ mát ngoài bờ bể, bị chết đuối ở Hardelot. Còn 5 người nữa, không biết tin-tức ra làm sao.

Chiến-sự ở Maroc

Các chân cho việc quân Pháp lấy được Amergon làm quan-trọng lắm. Nguyên địch-quân sợ bị vậy, vẫn ở chỗ ấy tàn bay ném bom xuống luôn, nên địch-quân phải bỏ không giữ nữa.

Ở Arlao thuộc về cửa bể Monlouya, một chiếc tàu chiến Pháp có khám một chiếc tàu đánh cá khả nghi. Tàu chiến đã bắt thủy-thủ lên bờ, rồi đem tàu đánh cá và người chủ đến Oran.

Việc thợ mỏ nước Anh đình công

Các mỏ Biarnavon xứ Galles nghỉ bốn tháng nay. 4500 người thợ mỏ vì không bằng lòng về tiền công nên bãi công.

(Havas)

VIỆC THÔNG THƯƠNG CỦA ALGÉRIE VÀ ĐÔNG-PHÁP

Một người đã ở xứ Algérie hai năm rồi mới sang Đông-pháp, xét ra rằng sản vật và hàng hóa của mỗi xứ đều có ích lợi cho xứ khác, mà xưa nay vẫn chưa từng buôn bán giao-thông với nhau, có nói ta nên lưu ý xem xét để lập cuộc thông thương ở hai xứ ấy và nếu có công-ty nào cho tàu chạy để vận tải hàng hóa Algérie và Đông-pháp thì chắc là phát-đạt to.

Nay hãy kể qua các vật ở Đông-pháp có thể đem bán ở Algérie:

1. Gạo, nhất là bán ở hạt Oran, là nơi có nhiều người Y-pha-nho trú-ngụ; nhưng gạo Đông-pháp chở sang bán đó, tất phải gạo tốt mà giá hạ, thì mới tranh được lợi quyền với gạo Y-pha-nho chở sang.

Tìm một người buôn cất gạo ở Oran, cũng không khó gì.

2. Thuốc lá, gửi các thứ thuốc lá và khai giá bán sang các nhà máy thuốc to ở Oran và Alger để làm mẫu như là nhà Bastos, Mélia, Dahan Abdelkader bán Turqui vấn vấn.

3. Cà phê và chè, người Á-rập uống cà-phê và chè nhiều nhất.

4. Chiếu Bắc-kỳ, người Á-rập và người Âu-châu đều thích dùng hạng chiếu đẹp.

Than, ở Algérie xưa nay vẫn phải mua than của ngoại quốc.

Về phần Algérie thì có thể bán cho Đông-pháp [illegible] vang đỏ, vang trắng, nhà buôn Đông-pháp nên dùng một người đứng làm môi giới ở Algérie để mua rượu ngay ở các nhà làm rượu; nên ở Đông-pháp mà muốn buôn bán gì ở Algérie, cũng cần có một người đứng trung gian mới được.

Rượu vang đỏ hiện nay ở Đông-pháp còn chưa có, đem về bán tất là chạy lắm.

2. Dầu ô-li, dầu ấy mua ngay ở nhà làm dầu, cũng như cách mua rượu vang, thì giá rẻ hơn ở bên Pháp nhiều.

3. Quả chà-và và quả vả, quả ấy buôn ở Algérie giá bạ, đem bán ở Đông pháp, thì các nhà phong-lưu cũng có thể tiêu-thụ được nhiều.

4. Bột mua ngay ở nhà làm bột, thì bột tốt mà giá cũng hạ.

5. Bột mì [illegible]

6. Thuốc lá chế rồi, hiện nay chưa có nhà chế thuốc nào ở Algérie, có cửa hàng ở Đông-pháp để bán thuốc lá chế rồi và mua thuốc lá chưa chế.

7. Nệm lông (laine), nệm ấy không những là bán cho người Pháp ở Đông-pháp, mà người giàu có bản-xứ cũng dùng nhiều.

Nếu xem xét thật kỹ ra, thì chắc rằng hai xứ ấy còn nhiều sản-vật có thể đổi chác cho nhau được.

Nơi buôn bán tốt nhất là Oran, đó là hải cảnh giàu nhất ở Algérie.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. - Nhờ quý-báo làm ơn giải đáp giúp mấy câu hỏi về pháp-luật sau này:

1· Năm Duy-tân thứ mười, ông thân-sinh tôi có mua dự một thửa ruộng là 40 đồng thuộc về tỉnh Y. B. Nhưng sau người điền-chủ cứ xin tăng tiền dần, đến năm 1920 thì thửa ruộng ấy thành ra 50 đồng. Hiện tôi vẫn để cho người ấy làm chia, song vì người ấy lười biếng không chịu chăm nom. Nay có người muốn mua thửa ruộng ấy để cày lấy và xin giá tôi 70 đồng. Vậy tôi có thể xin quan huyện sở tại mà nhượng thửa ruộng ấy cho người ta được không?

LỜI ĐÁP.— Không được, vì ruộng ấy vẫn là của người bán dự. Nếu quá hạn mà người ấy không chuộc thì ông có phép đem bán đấu giá để lấy số tiền của ông về mà thôi, chứ không coi như hẳn vật của ông được.

***

LỜI HỎI.—2· Năm 1921 ông thân-sinh tôi có mua dự một thửa ruộng 25 đồng của một người kia; nhưng không may năm 1923 ông tôi mất đi, thì không biết bức văn-tự ấy lạc đâu mất. Nay tôi bận việc, và chẳng có ai ở không bỏ trông nom, nên tôi muốn cho người ấy chuộc lại; nhưng nếu người ấy lấy lẽ là mất văn-tự mà không chịu chuộc thì tôi có thể đem thửa ruộng ấy mà cúng vào nhà Chung ở làng người ấy được không?

LỜI ĐÁP. — Trước hết phải xét xem ông có gì làm chứng được rằng thân-phụ ông đã mua dự thửa ruộng ấy không và người bán dự không chịu chuộc không.

Nếu ông đánh mất văn-tự thì có thể lấy những phái-lai thuế, hoặc mượn người làm chứng, hoặc lấy sổ địa-bộ, văn vân để chứng thực cũng được.

Nếu không có gì chứng thực rằng ruộng ấy thân-phụ ông đã mua dự thì ông không có thể càng vào nhà Chung được, vì chính mình ấy cho người khác thì nào được.

Ph. h-L.

HÀI ĐÀM

Đến thác vẫn còn.....

Một ông nghiệp không biết vì cớ gì, vàng vàng đập lọ chế xe, ra ý chán đời không còn tưởng coi đến đời nữa. Bèn phóng thẳng tới hồ Gươm định mượn làn nước trong xanh đủ sạch bụi trần cho mát kiếp. Ông đi tìm quanh tìm quẩn mãi không được chỗ vắng người để « ùm » cho thoải, mãi sau tìm được một chỗ bụi cây, song đói cập mắt thấy đội-sếp bên kia đường vẫn đăm đăm nhìn lại nên ông chưa dám... Chợt đâu mùi hương chỉ chỉ phảng phất đưa vào mũi ông, khiến cho ông ngoái nhìn thì một thôc... ông lắm hẳm nói rằng: « Ta hãy vào tiệm kéo một chập đã. để đợi cho thầy đội-sếp kia đi... »

Cuồng-sỹ

VẦN VUYÊN

Cảnh đời

Nghĩ cũng ghê cho cái cảnh đời,
Bây bày xóa xóa biết bao thôi?
Lô-trần trót để xa châu xuống,
Than-thở làm chi? sự đã rồi!

Trách trời

Cũng chịu cho ông khéo vẽ vời,
Bày chi trò rối? cợt người chơi!
Phù-sinh duyên nợ lôi-thôi quá,
Xóa quách cho xong cái cuộc đời.

Hỏi chị Hằng

Hỡi chị Hằng ơi! có thấu không?
Vì đâu trần-trọc suốt đêm đông?
Nỡ nào chị cứ làm thinh mãi,
Để khách đa-sầu luống đợi trông!

Để khách đa-sầu luống đợi trông,
Trông tăng mấy bậc ngẫn-ngơ lòng!
Vì đâu so, xét cho nhau mấy,
Xin tạc lòng thành với núi sông.

Xin tạc lòng thành với núi sông,
Bỏ công ray ước lại mai mong.
Yêu nhau xin tỏ cho nhau biết,
Gửi xuống cho nhau sợi chỉ hồng.

Hỏi lại chị Hằng

Tính đốt năm năm có lẻ rồi,
Mà còn xa lạ? chị Hằng ơi!
Phải duyên hà-tất lôi-thôi mãi?
Vén phắt mây cười lỏ mặt người.

Vén phắt mây cười lỏ mặt người,
Dưới trần chừng có một mình tôi.
Biết yêu yêu chị từ làn nhỉ?
Trải đã bao phen rụn khóc cười.

Trải đã bao phen rụn khóc cười,
Nỗi đời nghiêng-ngửa kiếp nào thôi?
Ra tay tế-độ giùm nhau với,
Bể khổ sông mê luống ngậm-ngùi!

Bể khổ sông mê luống ngậm-ngùi,
Sóng sầu xô-đẩy khách trần-ai!
Thấu tình chẳng hỏi? người cùng [illegible]
Tính đốt năm năm có lẻ rồi!

Đức-thụ, Phạm-đình-Bân.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SỐ NGƯỜI BỊ HẠI VỀ Ô-TÔ Ở HOA-KỲ

Cứ như một biểu thống kê của sở chính bảo hiểm ở Hoa-kỳ thì số người bị hạn ở tô ở Hoa-kỳ trong năm 1924, tính ra như sau này: 19.000 người chết và 45.000 người bị thương. Tính đồ đồng mỗi ngày có 52 người chết, và 5 650 người bị thương vì xe ô-tô. Còn như số ô-tô ở Hoa-kỳ cộng là 17.500 000 cái.

THÍ-NGHIỆM MỘT PHƯƠNG THUỐC CHỮA BỆNH HO-LAO

Báo *France-Indochine* ngày 10 và 11 Août có đăng tin một người Ấn-độ có phương thuốc trị bệnh ho-lao đại-khái rằng:

Mới đây một người thiếu-niên Ấn-độ làm tại nhà Kassicasah ở Huế được sở Y-chính Trung-kỳ cho phép đến một nhà thương thí-nghiệm cách chữa bệnh ho-lao của người ấy tìm được.

Người thiếu-niên Ấn-độ ấy bắt đầu vào thí-nghiệm tại nhà thương lấy độ một tuần lễ thì xét ra cái phương thuốc của người ấy trị bệnh có hiệu-quả khá mạnh lắm.

Nguyên là sở một viên thư-ký kia, mắc bệnh ho-lao vào nhà thương lấy đã ngỡ không thể chữa được, sau đem thí-nghiệm cái phương thuốc của người thiếu-niên Ấn-độ thì thấy có thiên-hiện thật. Thoạt kỳ thấy đem đờm người bị bệnh ra xét thấy có vô số là giống lao-trùng, sau cho uống thứ thuốc của người Ấn-độ trong 4 ngày thì người bệnh nghe trong mình thấy dễ chịu lắm, bấy giờ lại lấy đờm ra phòng thí-nghiệm xét thì thấy giống lao trùng không còn mấy nữa.

Cứ như người Ấn-độ ấy nói thì người bệnh cứ dùng thuốc ấy trong hai tuần lễ là có thể chữa khỏi hẳn được bệnh ho-lao.

Cách bí-ẩn của người Ấn-độ đó xét ra rất giản dị: mỗi ngày người bệnh chỉ phải uống độ hai viên thuốc hoàn người ấy đã làm dấu sẵn mà thôi.

Tin sau cùng

Ông Alexandre Varenne với chánh đảng xã-hội

Hội liên-hiệp đảng xã-hội ở Puy-de-Dôme đã nghe ông tuổi dân nghị-viên Alexandre Varenne bày tỏ mọi lẽ làm sao ông nhận chức Toàn-quyền Đông-pháp. Chánh-đảng đợi đến kỳ hội đồng quốc-dân ngày 15 août này họp mới sẽ quyết-nghị.

Việc ở đất Syrie

Báo *Temps* nói việc Djebeldruses khởi nghịch, chớ nên cho làm một việc quan-hệ toái quá, vì việc khởi nghịch ấy chẳng qua chỉ là một việc rối loạn riêng một hạt mà thôi. Những người ác-tâm phao đồn những lời quá đáng. Nước Pháp sẽ làm hết cái nghĩa-vụ của mình chẳng bao lâu quân đạo kiếp sẽ phải trừng-phạt một cách xứng đáng.

Việc bãi công ở xưởng tàu Saigon

Ngày thứ bảy 8 Août ông kỹ-sư chủ-nhiệm xưởng tàu đã báo cho thợ đình-công biết rằng nếu ngày thứ hai 10 Août không trở lại làm việc, thì xưởng tàu sẽ đóng cửa lại lâu. Ngày kỹ, thợ không đến làm việc nên the như lời quan chưởng-bính hải-quân kiêm quan Toàn-quyền Đông-pháp có nghị bắt đầu từ ngày thứ hai 10 août, xưởng tàu đóng cửa cho đến khi nào thợ xưởng tàu nhờ ông kỹ sư chủ-nhiệm xin lại làm việc, thì xưởng tàu mới sẽ mở cửa.

Mấy cái nạn xe lửa ở nước Đức

Một đoàn xe hỏa cấp hành Munich-Berlin đâm vào đoàn xe hỏa chở hàng, hai chục toa chở hàng bị hủy hoại. Toa máy, và ba cái toa của đoàn hỏa xa cấp hành bị đổ. Chết hai người và nhiều người bị thương.

Hai đoàn hỏa xa chở hàng, đâm vào nhau ở Gode-Litz. Hai người chết và ba người bị trọng-thương.

(Indopacif)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 33 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 $ 20
nhì,	—	10 80
ba,		9 80
Thóc hạng nhất,		6 40
Bắp ngô		6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Août 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 00.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày 12 août hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 11 août.

Về việc lập sổ dự toán năm 1926. — Quan Toàn-quyền vừa thông tư cho các quan thủ hiến các xứ và các sở Đông pháp một tờ chu tri dài về việc lập sổ dự toán Đông-pháp năm 1926, chỉ ý ngài là để các quan nộp rất bớt các khoản chi-tiêu đi.

Cách gửi tiền bằng mandats-lettres và mandats cartes. — Đạo nghị-định quan Toàn-quyền và chỉ-dụ quan Giám quốc về cách gửi tiền bằng *mandats-lettres* và *mandats-cartes* ở Đông-dương, bản-báo đã dịch đăng ở số báo ngày 9 août vừa rồi, nay lại tiếp được tờ thông-tư của quan chánh Bưu điện Đông-dương như sau này:

« *Quan-báo Đông-pháp* ngày 5 août có đăng các chỉ-dụ và nghị-định về việc gửi các thứ mandats-poste, *mandats-lettres* và *mandats-cartes*; các thể-lệ về việc gửi các thứ *mandats* ấy thi-hành từ ngày 1er septembre tới nơi này trở đi, nay tôm lược lại như sau này:

1° Số tiền nhiều nhất được gửi bằng các thứ *mandats* sang Pháp và các thuộc-địa Pháp thì định như sau này:

a) Sang Pháp, Algérie Tunisie, Maroc, Afrique Occidentale, Afrique Equatoriale, Madagascar, Togo và Cameroun. . . . . 5.000 francs

b) Côte des Somalis, Etablissements de l'Océanie, Nouvelle Calédonie, Nouvelles-Hébrides, Saint Pierre et Miquelon. . . . . 1.000 fr.

c) Réunion, Guadeloupe, Guyane, Martinique, Etablissements de l'Inde. . . . . 500 fr.

d) Syrie Liban và các sở bưu-điện Pháp ở ngoại-quốc. . . 1.000 fr.

Số tiền một người gửi cho một người trong một ngày không được quá những số đã kể trên ấy.

2° Còn như số tiền nhờ sở Bưu-điện đòi hộ (valeur à recouvrer) cũng số tiền đòi bằng cách lĩnh hối giao ngân, lĩnh thư giao ngân (envois grevés de remboursement) gửi sang Pháp và Algérie thì nhiều nhất được đến 5.000 *francs*

3° Tại các thành phố Hanoi, Haiphong, Saigon và Paons-Penh thì số tiền gửi bằng *mandats-lettres* và bằng *mandats cartes* sẽ giao trả tận nhà người được tiền, còn ở các thành-phố và các tỉnh khác thì trả tại các sở Bưu-điện.

Cuộc lạc quyên giúp những vợ góa con côi các người bị nạn ở Penmach. — Sổ quyên thứ tám đăng như sau này:

M. Pécoul, pharmacien Hôpital Indigène 20 đồng; Uce Piomodierocisse de Phủ lý 3 đồng; M. Thomas Marga, Huế 3 đồng; M. Nouaircteur, Lieutenant Vaisseau 5 đồng; M. Michaud, boucher 5 đồng; Un policier Anonyme 2 đồng. Cộng là 33 đồng.

Tổng cộng số quyên ở Hanoi đến ngày nay được 892 đồng 3 hào 1 xu

Khoản tiền phạt vi cảnh tại các sở Cẩm. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định định rằng ngoại cái số tiền phạt vi cảnh tại các sở Cẩm Đông-dương, mà mỗi tháng các ông cẩm phải nộp một lần không kể, hễ khi nào số bạc phạt ấy trong tỉ được quá 500 đồng thì phải đem nộp sở Văn tự ngay, còn ở nơi nào không có sở Văn-tự thì phải nộp tại Kho-bạc.

Mỗi khi đem nộp bạc phạt thì phải đem cả số rằng cụ ghi các khoản phạt trong quan chánh sở Văn-tự hoặc tỉnh nào không có sở Văn-tự, thì phải trình quan cai-trị đầu tỉnh.

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời bá-cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Sáng công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Marvéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải tháo sẵn ra đã, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của ông-ty số 69 phố Francis Garnier.

Kỳ thi thư-ký tập sự vừa rồi — Các người có tên sau này đã trúng tuyển kỳ thi thư-ký tập sự ngạch tòa sứ vừa rồi, nay đều được bổ thư-ký tập sự tại các tòa sứ, niên bổng mỗi người 450 đồng.

MM. Nguyễn-hải Hàm, Đàm-năng-Tĩnh, Ng-Vũ, Đặng-đình-Si, Hoàng-a-Tài, Vũ-ngọc-Thúy, Vũ-duy-Thiện.

Tại tòa Đốc-lý. — M. Đặng đình-Si, thư ký mới bổ, nay bổ vào tòng sự tại tòa Đốc-lý Hanoi.

Ngạch quan lại. — M. Vương-văn-Thịnh, bang-tá châu Hoàng-su-phì (Hà-giang) nay quyền tri-châu châu ấy.

M. Ng-duy-Liêm, thừa-phái hạng tư, phủ Lâm-thao (Phú thọ), nay đổi đi châu Văn-bàn (Yên-bay), thay M. Trần-thanh-Tu.

M. Trần-thanh-Tu thừa phái châu Văn-bàn, nay đổi đi tòng sự tại dinh quan Tuần-phủ Cao-bằng thay M. Ngô-Tập đổi về phủ Lâm-thao,

Ngạch kiểm-lâm. — M. Ng-yên-Gy, chuyên môn tá-sự hạng nhì được nghỉ phép 20 ngày.

GẶP CHỢP BÓNG CINÉMA PATHÉ
HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA
Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi
Rất hay!!! Rất vui!!!
Nhiều cảnh bí mật
Chiếu từ bảo trọn mỗi tuần lễ hai nơi
Tuần lễ sau cùng chiếu từ thứ hai đến thứ năm
Mai bắt đầu từ hồi 20 đến thứ năm 23 juillet 1925
Xin kính mời các quí khách đến xem.
Phim ảnh trinh thám!!! *Phim ảnh trinh thám!!!*

MỚI XUẤT-BẢN
TIẾNG GỌI ĐÀN
của ông cử Dương bá-Trạc soạn
GIÁ: 0$40
Bán ở nhà soạn giả, 98, phố hàng Bông Hà-nội, và khắp các hàng sách Hà nội, Nam định, Hải phòng

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
15 rue des Eventails - Hanoi
Pharmacie Montéro
55, RUE PAUL BERT, HANOI
MỜI DÙNG THUỐC:
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

LE PARFUM DES HUMANITES
(Sở Kỳ Thanh Hoá)
Soạn giả K. VATHAC
Dịch giả: NGUYỄN VAN SINH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ để nhau, giá mỗi quyển 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1 . 00
Ở các tỉnh, xin định thêm tiền cước gửi Recommandé: 1 $ 20 thì 2 $ 00 và 0 $ 20 thì 1 $ 0.
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Cuộc đánh số của hội Nam-kỳ tương tế. — Bản-quán tiếp được nhiều thư ở các nơi gửi về nhờ bản-báo mua hộ về đánh số của hội Nam-kỳ tương tế, vậy xin có lời kính-cáo để các ngài biết rằng các vé về cuộc đánh số ấy, hiện nay vẫn chưa thấy phát bán ở Hanoi. Chờ khi nào có bán thì bản-quán sẽ mua giùm.

Thăng thưởng trong ngạch Tư-pháp. — Các viên chức có tên sau này được thăng thưởng kể từ ngày 1er juillet trở đi:

Thăng thông ngôn thượng hạng bang nhì: MM. Ng-xuân-Khoẻ, Trần-quang-Khương.

Thăng thông-ngôn thượng hạng bang tư: M. Lê-đức-Long.

Thăng thông-ngôn bang nhất: MM. Lê-quang-Chức, Ng-xuân-Mai, Lê-văn-Đức.

Thăng thông ngôn bang nhì: MM. Vũ-khắc-Nghinh, Ng-văn-Lân, Ng-đức-Yêng, Ng-đức-Trác, Bùi-Tế, Phạm-xuân-Mai.

Thăng thông-ngôn bang ba: MM. Nguyễn-đức-Rư, Quách-khắc-Hồng, Phùng-văn-Thanh, Lê-phạm-Tiến.

Thăng thông-ngôn hạng tư: M. Lê-quang-Ngọc.

Thăng thông-ngôn bang năm: MM. Ng-quốc-Pân, Ng-Nhân, Trần-văn-Long, Ng-văn-Mai, Bùi-đăng-Bộ.

Thăng thông-ngôn bang sáu: MM. Ng-văn-Xuân, Lê-thiện-Hưng, Vũ-viễn-Thức.

Thăng ký ins bang nhất: M. Lê-đức-Hồ.

Tòng chánh-quản hạng nhất: M. Ng-trung-Đạt.

Thăng đội hạng nhất: M. Ng-văn-Mai.

Thăng đội hạng ba: M. Ng-thanh-Hương.

Thăng đội hạng tư: M. Phạm-bá-Tử.

CẦN THẦY GIÁO

Cần thầy giáo có bằng cử-nhân hành chính tối, hai mươi tuổi giờ lên, tuổi tính theo như trong văn-bằng

Lại nhà M. Ngô ngọc Trương ở đường Maréchal Pétain, số 88 bis, nhà hồi từ 10 giờ đến 2 giờ, chiều từ 17 giờ đến 21 giờ.

AU CINÉMA TONKINOIS
13 rue des Eventails - Hanoi
Chương-trình từ ngày thứ ba 11 Août đến ngày thứ năm 13 Août 1925
SUZY
NGƯỜI ĐÀN BÀ HOA-KỲ
là một phim ảnh chuyện phiêu-lưu rất hay rất lạ
Chia làm 10 phần
Chiếu hồi thứ 1 thứ 3 và thứ 5
Mỗi chương-trình chiếu ba hồi
Bắt đầu từ thứ ba đến thứ năm
Ngày thứ sáu 13 Août hồi 17 giờ 30
Có buổi ban ngày. Giảm giá
ANCIEN ELEVE DE L'ECOLE CENTRALE DE PARIS
CHASSAGNE
Docteur en Droit - Docteur ès Lettres - Hanoi
Ban đầu có các thứ thuốc

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tin buồn. — Bản quán được tin buồn rằng M. Max Bleton là lãnh sự ông bà Henri Bleton ở Haiphong vừa tạ thế ngày chủ nhật, năm nay hưởng thọ 20 tuổi. Ngày hôm qua 10 août đã đặt đám hỏi năm giờ chiều, khởi hành ở đường Henri Rivière. Bản-quán có lời chia buồn với ông bà Henri Bleton và quí quyến.

Cháy kho dầu ở Thượng-lý — Ngày thứ bảy 8 août vừa rồi, hồi 3 giờ chiều, tại kho dầu của công-ty dầu hỏa ở Thượng-lý bị phát-hỏa to lắm. Chỉ trong chớp mắt, lửa cháy lan tứ tung, đủ mọi người trong kho lấy hết sức cứu chữa thế nào, ngọn lửa cũng cứ dùng dằng bốc lên mãi, sau đành cứ vác các thùng dầu để ở cửa kho vét xuống cái hồ bên cạnh cho khỏi bị cháy lan ra. Công việc ấy thật là nguy-hiểm, nhưng ai nấy đều cố sức ra rất lắm.

Khi có tin báo cháy, thì khắp mọi nơi đều đổ xe lại cứu, tất cả các vòi rồng trong thành-phố: nào vòi rồng của trại khố xanh, của trại lính tây, của trường kỹ-nghệ, của các sở cẩm, các xe ô-tô tuới đường và tuần cảnh chữa cháy của vệ binh thuộc địa thứ nhất, các lính kị-binh đều lần-lượt đến nơi phát hỏa để cấp cứu.

Cái kho dầu bấy giờ thật là một cái bể lửa, ngọn khói vàn vụt bốc lên cao đến 100 m., hơi nóng lan ra không sao chịu được, thế mà mọi người cứu cháy, vẫn cứ một niềm can đảm, hăng-hái, không hề ngại-ngùng, xô vào đồng lửa mà chữa cháy.

Quan đốc-lý Pasquin, quan trạng tá Debaillieul, quan chưởng-binh Klein, các quan võ trong trại binh quan Biện-lý Dufilho, quan chánh-án Astraud, quan chánh sở mật-thám Léandri, hai ông cẩm Holbert và Bernard, ông thư ký sở mật thám Jondot, các viên thanh-tra tại sở mật-thám, các viên lông sự tại sở cẩm, quan ký-sư chánh sở công-chính thành-phố, Saboya; MM. Fieschi nghị-viên thành-phố, quan giám binh của thành phố, Virgitti quan cai-trị chánh văn-phòng quan Đốc-lý... vân... vân... đều thân đến tận chỗ cháy để biểu-bàn sự cứu-chữa.

Quan Công-sứ Louis tỉnh Kiến-an và quan phó-sứ Favey đi xe hắt cai-lý đem sang cứu giúp, chạy nhờ ông thùng dầu sắp cháy đến ở trước kho và cạnh giữ cho hồ khỏi mất-mát nữa thùng dầu đã rỉ ra xuống hồ.

Nhờ có các vòi rồng đã ra-riết tưới nước vào cái kho lớn ngay trước cái kho đang cháy nên những dầu để ở kho ấy đều không việc gì.

Đáng khen thay các người chữa cháy hôm ấy thật là đốc lực tận tâm, nhất là bọn lính khố đỏ, trong bọn đó ta nên kể cả toán lính ở Nải-đèo đem vòi rồng sang cứu giúp nữa, và toán lính khố xanh ở Kiến-an sang, cùng với toán lính khố xanh của thành-phố Haiphong đều rất tận tâm và rất can đảm.

(Xem trang thứ ba cột thứ hai)

Số 255

THỦY-HỬ

Roman sur mœurs chinoises

HỒI THỨ I

Trong sơn-trại đang mở tiệc vui thì bỗng thấy người ở tiền-điếm *Chung-qui* vào báo rằng:

— Vừa rồi một bọn đi qua con đường lớn tại trước cửa rừng, quá ba lần-la ra ngăn trở thì trong bọn ấy có một người xưng danh là *Lôi-hoành*, làm đề-đầu ở huyện *Vân-thành*. Chúng đầu-lĩnh nghe nói, liền mời vào trong tiền-điếm nồng rượu và sai chúng tôi về báo với sơn-trại.

Triều-cái và *Tống-giang* nghe báo, rất lấy làm mừng-rỡ, tức thì cùng với quân sư *Ngô-dụng*, ba người cùng xuống núi để nghênh-tiếp. Bấy giờ *Chu-qui* đã sai người chèo thuyền đưa *Lôi hoành* vào bến *Kim-sa*.

Khi *Lôi-hoành* bước lên trên bờ, *Tống-giang* trông thấy, vội-vàng lấy chào mà rồi rằng:

— Bấy lâu cách biệt tôn-nhan, trong lòng tôi xiết bao tưởng-nhớ, chẳng hay ngày nay đại-huynh nhân việc gì mà lại đi qua chốn này?

Lôi-hoành liền đáp lễ lại mà nói rằng:

— Tôi nhân đi sang phủ *Đông-xương* có việc quan, tiện đường về qua đây, gặp bọn lâu-la ra ngăn-trở đòi tiền e *Mãi lộ*. Đến khi tôi xưng danh thì *Chu đầu lĩnh* cố ý mời tôi vào đây.

Tống-giang nói:

— May sao lòng trời giun-giải, khiến tôi được gặp! Bây giờ hãy xin mời đại-huynh vào trong sơn-trại cho các vị đầu-lĩnh được làm lễ tương-kiến.

Khi vào tới nơi, *Tống-giang* truyền quân đặt tiệc khoản-đãi luôn trong bốn năm ngày. Ngày nào *Lôi hoành* cũng cùng *Tống-giang* ân-cần trò-chuyện.

Triều-cái hỏi thăm tin tức *Chu-đồng* thì *Lôi-hoành* đáp rằng:

— *Chu-đồng* hiện đang làm chức tiết-cấp coi ngục ở trong huyện, quan huyện mới đến bây giờ rất lấy làm bằng lòng.

Tống-giang ân-cần khuyên đỗ *Lôi-hoành* vào đảng, nhưng *Lôi hoành* từ-nhất, nói là mình còn có mẹ già, vậy nên không thể theo lời được, xin để đợi khi mẹ già tạ thế rồi, bấy giờ sẽ hay.

Lôi-hoành các từ xin về, bọn *Tống-giang* cố ý mời lại, nhưng *Lôi-hoành* nhất định không nghe. Khi *Lôi-hoành* ra đi, không kể *Triều-cái* và *Tống-giang* đưa đỗ hàng tổng *Lôi hoành*, cả đến các vị đầu-lĩnh cũng đều đem vàng lụa ra tặng-tống.

Lôi-hoành được một bọc vàng bạc lớn cùng về. Các vị đầu-lĩnh tiễn chân đến bến nước, rồi sai quân khiêng chèo thuyền đưa ra đường cái trở về *Vận-thành*.

Lại nói chuyện *Triều cái* và *Tống-giang* trở về nhà *Tụ nghĩa sảnh*, mời quân sư *Ngô-dụng* vào cùng nhau bàn định các việc sự ở trong sơn-trại. Qua ngày hôm sau, hội họp tất cả các vị đầu-lĩnh đến để nghe hiệu-lệnh, trước hết hãy cất đặt các vị đầu-lĩnh coi tiền-lương ở mặt ngoài.

Tống giang nói:

— *Tôn-tân* và *Cô-đại-tẩu* vốn nhà ngụ ấn trước về mặt tiền-điếm, vậy cắt hai vợ chồng nhà ấy thay cho *Đông-ấp* và *Đông mãnh* đổi đi nơi khác.

Tống-giang lại sai *Thời thiên* đi giáp *Thạch dũng*, *Nhạc hòa* đi giáp *Chu-quí*, *Trịnh-thiên thọ* đi giáp *Lý lập*. Bốn cái tiền-điếm ở bốn mặt đông tây nam bắc, đều có bán đồ các thứ rượu thịt, vân vân. Mỗi tiền điếm đặt hai vị đầu-lĩnh để tiếp đãi những tay hảo-hán ở bốn phương đến xin vào đảng.

Nàng *Nhất trượng-thanh* và *Vương-ngạn hổ* thì họ trại ở phía sau nó để giám-đốc mã-thất. Anh em *Đông-ấp* và *Đông mãnh* thì coi giữ tiền-trại ở bến *Kim-sa*. Chú cháu *Châu-uyên* và *Châu nhuận* thì coi giữ tiền-trại ở bến *Ấp-trúc*. *Hoàng-tín* và *Yên-thuận* thì đem quân sản-hộ của mình xuống hạ trại ở con đường lớn tại phía trước mặt.

Giải-trân và *Giải-bảo* thì coi giữ cửa quan thứ nhất ở dưới núi Âu nhì. *Bồ thiên* và *Tống-vạn* thì coi giữ cửa quan thứ hai ở *Uyên-tử-thành*. *Lưu-đường* và *Mạc hoàng* thì coi giữ cửa quan thứ ba ở nơi đại trại.

Hai anh em họ *Nguyễn* coi giữ sơn-nam thủy-trại. *Mạnh khang* vẫn giữ chức giám tạo chiến-thuyền như trước. *Lý-ứng*, *Bế-hưng* và *Tưởng-kinh* thì tổng quản tiền-lương kim bạch ở trong sơn-trại.

Đào tôn-vượng và *Tiết-tụ tinh* thì sẽ sang những thành-quách ở trong *Lương-sơn-bạc*. *Hầu-kiện* thì chuyên giữ việc giám tạo những y bào khải giáp tinh kỳ và ấn chiêu. *Chu-phú* và *Tống thanh* thì coi giữ việc đặt tiệc.

Mạc-xuân và *Lý-vân* thì coi giữ việc chế-tạo phòng-cụ. *Tiêu-nhượng* và *Kim-đại-kiên* thì coi giữ việc truyền văng-lai. *Bài tuyên* thì coi giữ việc thưởng công phạt tội ở quân-chính tư.

Còn bọn *Lã phương*, *Quách-thịnh*, *Tôn-lập*, *Âu bằng*, *Mã-lân*, *Đặng phi*, *Dương lâm* và *Bạch thắng* thì chia nhau đóng quân ở xung quanh núi.

Triều-cái, *Tống-giang* và *Ngô-dụng* thì ở trong đại-trại tại trên đỉnh núi. *Hoa-sinh* và *Tân minh* thì ở trong đại-trại tại phía bên tả. *Lâm-sung* và *Đái-tôn* thì ở trong đại-trại tại phía bên hữu.

Lý tuấn và *Lý-quí* ở phía trước. *Trương hoành* và *Trương thuận* thì ở phía sau, *Dương-hùng* và *Thạch-tú* thì phòng-thủ ở hai bên mặt *Tụ nghĩa sảnh*.

Các vị đầu-lĩnh cất đặt đã xong, cứ thay đổi nhau mỗi ngày lại một vị đầu-lĩnh mở tiệc khánh-hạ. Trong sơn-trại bấy giờ rất thịnh-vượng có thể-thống mà đâu đấy đều được nghiêm-cẩn-lắm.

Lại nói chuyện *Lôi-hoành* từ giã *Lương-sơn-bạc*, lưng đeo khăn gói, tay cầm ngọn giáo, thẳng đường về *Vận thành*. Khi về tới nhà, huyện *Vận thành*. Khi về tới nhà, huyện Vận thành. Khi về tới nhà, vào yết-kiến lão mẫu, rồi thay đổi bộ áo, đem công-văn đệ trình quan huyện.

Lôi-hoành đệ trình công-văn rồi, lui về nhà riêng yên nghỉ, lại làm việc như thường, cứ đến buổi hầu thì vào trong huyện để thỉnh-bậm công-vụ.

Một hôm, vừa đi đến phía đông huyện nha, bỗng nghe sau lưng có tiếng người gọi mà bảo rằng:

— Đã đầu về sao giờ thế?

Lôi-hoành quay đầu lại nhìn thì thấy tên *Lý tiêu-nhị* là một người vẫn giữ việc ở trong huyện. *Lôi-hoành* đáp rằng:

— Ta vừa mới về được mấy hôm nay.

Lý tiêu-nhị nói:

— Đô-đầu đi vắng bấy lâu, chẳng hỏng biết ở đây có một người con hát tự *Đông-kinh* đến. Người ấy vẫn có thì vào có sắc, tên gọi *Bạch-tú-anh*. Nàng có đến chào đô-đầu, nhưng gặp lúc đô-đầu đi việc quan vắng. Hiện nay vẫn khai diễn ở ngoài rạp hát, thật đã mọi tối, nào mùa, nào đàn, nào ca, người xem đông như kiến cỏ, sao đô-đầu chẳng ra coi một chút. Nàng quả là một vai đào có danh-tiếng đích-đáng vậy.

Lôi-hoành nghe nói, liền theo *Lý-tiêu-nhị* đến rạp hát xem. Khi tới nơi, trông thấy ngoài cửa treo nhiều những cái màn hoặc cái cờ có viết chữ vàng. *Lôi hoành* lách vào, thì đến cái phòng trang-long là hạng thứ nhất ở nghỉ. Trên sân-khấu bấy giờ đang là « *Tiêu-lạc-viện* bản ».

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY — BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất lân-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 11 Août 1925

TUYỂN PHỤC NGÔ PHỐI

Bỏ ra khỏe vắc cần-thơ xuân xanh mà để rồi mà được chăng.
Thư gởi kheo nhớ cho nhanh, bưu bọc nên phải ngâm tâm với dọ.

Tối thứ tư 12 Août 1925

HOÀNG TỬ CỔ

Bỏ thời mà soạn rất vui trước lâu đến lỗi, hát toàn chèo

NHÀ BÀ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

BỆNH LẬU

Thực bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá đủ ông tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phải ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ông tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1 $ 75
Thuốc Santal Mary. . . 1 $ 00

Bán tại nhà báo chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

SẮP IN MỘT XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOUILLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiềnước mỗi quyển . . 0 , 12

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thanh
Gérant Rue du Coton — Hanoi

Tuy mọi người đến hết sức cứu chữa là thế, mà ngọn lửa vẫn cháy suốt đêm thứ bảy mãi đến quá nửa buổi sáng chủ nhật mới tắt được hẳn.

Số tổn hại về trận cháy này chưa biết định thực là bao nhiêu, nhưng chắc là hại nhiều lắm, mà khó đầu này nghe đâu không có việc bảo-hiểm.

Cái nguyên do làm sao mà xảy ra cái hỏa-hoạn ghê gớm ấy cũng còn chưa xét ra được.

Một đám cháy nữa. — Cũng ngày thứ bảy trước, vào hồi 10 giờ sáng, ở Lạc-viên phát hỏa tại nhà tên Ng-xuân-Ty, cháy mất tất cả hai gian nhà lá, thiệt hại ước trăm rưỡi bạc. Nghe nói vì sự bất cẩn nên nhà tên Ty bị thiêu hủy, sở Cảm còn đang tra vấn.

Một chú tiểu ăn cắp. — Một chú tiểu tên là Ng-văn-Kha, 20 tuổi, tu hành tại chùa Yên-tử thuộc tỉnh Quảng-yên, vừa rồi tăng tiêu lấy cắp ngày một thêm nhiều nguyên của sư cụ là Ngô-văn-Ứng. Sư cụ quá giận, trình thẳng đơn kiện, nên chú tiểu Ng-văn-Kha đã phải bị tống giam để hậu xét..

Nạn ô-tô. — Vào hồi 6 sáng ngày hôm qua chiếc ô-tô số 1.338 của hiệu Transports Automobiles, do tên *chauffeur* Phạm-như-Thuận 23 tuổi làm lái, đi đến phố Đầu-cầu và gặp tên Ng-văn-Đoàn 21 tuổi làm cu-li ở May-đèo. Lập tức người ta cho đưa ngay tên Đoàn vào nhà thương chữa và cùng Thuận đuổi theo những người đã đưa Đoàn đi. Đoàn cũng không lấy gì làm quan-trọng cho lắm.

Nghe đâu tên Đoàn bị rất ro như thế là bởi tên Đoàn có tính thích thân, khi thấy tình-cảnh-sát lại hỏi thì ù-té chạy nên bị ô-tô đè phải.

Bỏ quên trên xe, — M. Dubos ở số 6 phố Negrier trình sở Cảm rằng ngày 8 août trước, đi xe không nhớ số, bỏ quên mất chiếc mũ dạ.

Bội tín. — Theo tờ sức số 3190 của quan trấm-phán về việc bội tín của nhà buôn Pantier et Compagnie đã thi hành.

Giải ra tòa án. — Ng-thị-Thanh 51 tuổi, nhà ở phố Borgesse số 14 phải giải ra tòa án xét ngày 1 về tội oánh bị một đứa trẻ con gái lên 6 lên 7 tuổi.

Vì sao chị cãy Y - Hôm 11 bảy một chiếc tàu thủy chạy đường Hải-phòng Hongkay, khi đến bến Đoan ệ có chị cô t uyên chở 11 người khách đáp lên tàu rồi ra đứng lái nghỉ riêng một bọn. Người ra-soát lạ mới bọn lấy lấy vé, thì chỉ có 8 người bỏ tiền ra lấy, còn ba người đứng phất ngay dậy, rút dao ra đâm. Người mà bản bị thương đứng mông đít đau lắm, máu chảy lênh láng, kêu là được bạn đồng nghệ đến tiếp cứu, thì bọn hung-số đã đã thích thì thế, bọn làm tàu phải vật người xông vào bắt dao cũng bị thương xoàng ở bàn tay. Sau những người làm tàu phải giở gậy gộc ra đánh một trận kịch-liệt mới bắt trói được cả ba người, khi khám thì họ đã ném dao xuống sông từ bao giờ.

Tàu đến Quảng-yên, những người làm tàu phải neo tàu ở giữa sông rồi cho người đi xuống vào bao nhờ Sen đầm để cho linh xuống bắt giải cả bọn 11 người lên tra vấn. Nghe nói bọn đoàn phu mỏ Cẩm-phả, ông sen đầm xây xong khẩu-song thì tha cho 9 người, còn hai người nhận đâm người mại-bản nặng còn tống giam để hậu xét. Vì chỉ mà đâm nhau cũng chưa rõ. Người bị thương đã đưa lên nhà thương Quảng-yên hôm

Lời cảm ơn. Tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà có lòng thương cho đồ phúng viếng, gửi giấy chia buồn và đi đưa đám nội-nhân tôi ngày thứ sáu 8 août 1925.

Trong khi lang g a bối rối, có điều gì sơ suất, xin các cụ, các ông, các bà miễn-thứ cho thì được đội ơn lắm

Quan phủ : Vi-huyền-Bắc
Ức Bắc-Lợi kính tạ.

QUỲNH-CÔI (Thái-bình)

Cướp. — Hôi nửa đêm hôm mồng hai thang sáu là mới rồi, có lọn mươi đứa hung dữ lẻn vào nhà tên Tập, làng Bế-trang ăn cướp mất con trâu và 11 đồ vật. Khi kêu lên dân làng ra cứu, bọn lạ gi giết ngã đương mê thì còn được mấy người có lòng hăng hái ; bấy giờ chỉ có người lý-trưởng cùng người em là chánh-hương-hội đốc thúc phu ra trước, hai bên xung đột, bên cướp nhiều người thọ thương đành tiễn thoát, còn bên tuần phu chỉ có giảm người cứ quẫn vào đánh đuổi bọn cướp ra đến đê, bởi thế nên phải mấy người tuần phu bị thương, có tên Kouế là bị thương nặng nhất, ngày hôm sau càng lên nhà thương phục thuốc, đi đến giữa đường thì chết. Khi tới nhà thương tử lý thước khám xong cho cáng về làng mai áng. Người lý-trưởng có đứng lên nếp lệ làng làm ma chay cho người ấy. Nghe dân hội-Sông và dân làng Cổ-tràng hôm cắt cảm người tuần phu ấy có đưa đơn rất tử tế và đã chuẩn cấp một thửa ruộng cho vợ con người ấy làm của tuất-cô, lại sắp tiền cho những người phu bị thương kia để phục thuốc. Hội-đồng và dân làng ấy sẽ dữ xử trí đặc biệt như thế là để tỏ ý t ương tiếc và báo đền kẻ có công, và làm gương cho kẻ khác vậy.

Về việc cướp này người lý-trưởng có tinh nghi mấy tên ở trong làng, đã bắt giải xuống huyện. Hiện nay đương tra xét, có lẽ những đứa hung đồ kia sẽ không tránh khỏi lưới trời được.

Nam phải lai cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-ĐỊNH

Sét đánh. — Hồi hai giờ chiều ngày 15 tháng sáu ta, nhà viên Lê-Bình ở làng Tiên-lễ trung-thôn thuộc hạt phủ Quảng-trạch bị sét đánh vào cột nhà, cháy mất một cái nhà ; may khỏi thiệt hại đến nhơn mạng.

Một cái tử-thi ở dưới gốc cây đại-thụ — Ngày mồng 3 tháng sáu ta thuộc về hạt huyện Lệ-thủy có một đứa ăn mày bị đau chân ý định lẫn mò đến nhà thương Mỹ-lộc để x n thuốc không ngờ mới đi đến địa-phận làng Mỹ-lộc thì đã nằm chết ở dưới gốc cây đại-thụ.

Thê-thảm thay !!

QUẢNG-TRỊ

Hỏa tai. — Từ bao giờ đến nay chưa hề thấy đám hỏa tai nào mãnh-liệt như đám hỏa tai vừa rồi ở làng Cát-sơn thuộc phủ Vĩnh-linh. Sự thiệt hại kể ra có non một vạn đồng bạc.

Làng Cát-sơn xưa nay vẫn là một làng có tiếng trù-mật, dân cư buôn bán làm ăn rất là thịnh lợi. Bởi thế cho nên nhà nào cũng no đủ cả.

Nguyên là ngày mồng tám tháng ấu ta vừa rồi, nhân khi dân cư còn đương đi ăn làm vắng cả, thì tự nhiên tại nhà Phạm-Sao bị bốc phát. Khi bốc phát thì trong nhà chỉ có một mụ già mà thôi — còn bao nhiêu thì đều đi làm ăn vắng cả. Mà khi bốc mới phát thì lại gặp ngay mấy ngọn cuồng p ong làm cho cả một làng dân đã hết lòng ra sức cứu giúp mà cũng không t ể làm thế nào mà cứu chữa được cả, vì thế mà ngọn lửa vô tình kia đã hủy hoại hết bốn mươi mốt nóc nhà trong nửa tiếng đồng hồ.

Các đồ sản vật trong nhà, nào tiền bạc, nào lúa má, nào các loài súc vật như trâu, bò, heo, dê v. v. đều bị hại cả. Không sẻ cứu chữa được một chút gì. Nhưng cũng còn được một sự rất may là sự chẳng can gì đến tính mạng người cả.

Ở Quảng-trị về mùa này chính là mùa gió nam thổi to lắm, nếu chẳng may mà xảy ra việc hỏa tai thì ắt làm gì mà cứu chữa cho lại được. Vậy bà con ta, mà nhất là mấy ở nhà lá, ai nấy phải hết sức đề-phòng cho cẩn thận ta nơi, chớ thiết tưởng thấy có nhà trước cửa ngõ cốt và bà cái gàu mo, hoặc có nhà thì thấy trên nóc để một vài ghè nước, hoặc lại có nhà thấy treo ngoài hiên một vài cái ngoắc liềm, là có ý để phòng khi hỏa hoạn thì e cũng vô ích, vì nhưng có xảy ra việc chẳng may đi nữa, mà gặp ngay mấy ngọn gió nam thì dẫu có mấy cái vội rồng của đến linh kh ô xanh tươi đi nữa e cũng không lấy ngay đi được, huống là mấy cái gàu mo kia.

Vậy nên bay hơn là phải cho cẩn thận, gìn giữ cẩn kẽ lường là hơn. Khi nếu ăn xong thì bếp phải lo mà tưới lửa đi cho thật tắt, mà nhất là chẳng nên bao giờ giao cho mấy đứa bé nhỏ nấu nướng hoặc sai đi thắp đuốc hoặc đi thắp đèn, vì các việc ấy chính là cái mối cho sự hỏa hoạn vậy.

Hoặc được quan trên sức cho nhà nào cũng phải đào ra ngoài vườn một cái hầm mà nếu, khi nếu xong thì cũng phải tưới cho thật kĩ lưỡng đi, như thế cũng là một việc đề-phòng cho sự hỏa hoạn lắm vậy. Mong thay.

QUẢNG-NAM

Bốn tiếng sét chết năm mạng người. — Chiều hôm 6 août vào khoảng 4 giờ, trời nổi một cơn dông rất là dữ dội, mưa như trút nước ; trong lúc mưa gió, sấm chớp, lửa sáo rất ra bốn cái nạo sét đánh ở bốn nơi.

Một đám ở làng Quá-giản chết mất một người đàn-ông. Nguyên trước khi dông có năm người đương đẩy xe nước ngoài đồng, xảy gặp mưa to nước ngập trên trẻ, một người vào cuốc xuống chỗi đi trở nước, vừa gặp cộ đứa con gái mang cái tới đi bên bờ, mới bảo nó cho mượn cái tới, con nhỏ liền trao tới cho mượn, còn nó chạy lên chỗi ngồi nấp ; người ấy mang tới ra mới cuốc được mấy lát liền bị sét đánh chết ngay, vết thương rất nặng, vỡ cả tai, bỏng cả đầu, tóc nhóm gốc lộn ngược dính lẻo trên nền, mặt mày cháy sám đen.

Một đám ở làng Nhân-thọ chết mất một người đàn-bà. Người này đương cùng với con dâu và người làm thuê làm cỏ ngoài đồ ộ, khi tiếng sét đánh người ấy chết ngay, còn hai người làm bên cạnh vẫn ra ra la bên, người con dâu bất tỉnh nhân sự ngót giờ lâu mới hồi phục.

Một đám ở làng Lâm-yên chết mất con bé lên bảy tuổi, con bé này đương trông nhà cho mẹ nó đi chợ, thấy trời mưa to liền đem tơi đi đón mẹ, vừa ra đến đầu làng bị sét đánh phải chết ngay.

Một đám ở làng Yên-[illegible] chết mất một người con đi chợ về vừa gặp cơn dông mưa, bị sét đánh nằm chết ngay giữa đường.

Mấy tiếng sét ấy dữ-dội lắm, mỗi một tiếng nổ ra ầm động cả một vùng, những làng các chỗ sét đánh đến vài k lô-mét, mà bát đĩa trong nhà cũng thấy rung động cả lên.

Trẻ là càng một buổi chiều ấy, trong k oảng g ấp giới hạ phủ huyện chỉ một vùng đó mà chịu kì-lô mét vuông, mà xảy đến bốn cái nạn sét đánh, chết bốn mạng thành năm ; thiệt là một điều xưa nay ít thấy, sự rủi ro đã nên ghê-gớm lạ-lùng thay !

Tin mùa màng. — Độ này nhờ được trời nắng mưa đông luôn, nên đồng điền coi có phần khá lắm, nếu trời cứ thuận cho như thế đến độ năm tháng nữa, thì mùa tháng tám sẽ được bội phần.

Năm nay nhờ có nước, lúa đen cũng cấy được sớm, nếu như may mà tránh khỏi những nạn lụt bão trong tháng tám thì g chín, thì mùa tháng mười cũng sẽ được phong thu, có như bão đậu sẽ khoai thì thật là tốt một ăng sẽ có năm bán đến hơn bốn giá, mà bây giờ cả nơi chỉ bán đó mười lăm vụ con nhà nghèo nhờ thế lấy tìm đỡ lấm.

Cuộc thi thơ

Của Néo-tai-Quyên sẽ-ri

MMMDXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Không miếu nguy nga chốn Nhị Nùng.
Gác Phượng lâu Hồng xây dấp vững.
Nung son bong thờ sáng soi chung
Khoa danh gấy dựng từ Lê Lý,
Thủ Tử thông khơi khắp A-đông.
Tạo-hóa mặc dầu thay đổi mấy,
Y-quan còn tỏ lối nho-phong.

MMMDXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Thành con ghi dấu đỉnh-chung.
Bóng cối cao rờn in nước Nhị,
Vẻ Khuê xa ánh rực non Nùng.
Khoa-danh nức khắp trời Nam Bắc,
Đạo-đức mơ màng cõi Lạc-Hồng.
Gặp buổi văn-minh càng tiến-bộ,
Khôi hương thờ phượng lại thêm sùng.

Đặng-đình-Tài
Làng Tiên-an, Bắc-ninh

MMMDXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nay chốn Khan-đo trước phải không.
Sông mỹ dầy dầy tràn non nước biếc,
Sao khuê càng tỏ tuyết sương trong.
Bia nêu đạo đức con ghi tạc,
Nọ mối cương-thường vẫn nhớ trông.
Xin khách đông-đau qua đứng lại,
Bày thơ Tiên-thánh để ghi công.

MMMDXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ai qui người thanh nghỉ chẳng dòng,
Cách-trí nỗi ưng chuông quốc-ngữ,
Bảo-tồn thường cảng tỏ đạo Nam-phong
Bia nghìn đệ-tử bia đền thánh,
Mấy triệu nhân-dân giống họ Hùng.
Thiên-bảo thơ đề xin kính chúc,
Giang-sơn vui thú truyền cùng chung.

MMMDXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Danh giáo đời truyền cõi Á đông.
Cửa Khổng tỏ bày gương đạo-đức,
Trời Nam nào nức tiếng văn-phong.
Giang-sơn đôi mấy tòng bia đá,
Cung-miếu nhiều in vững trụ đồng,
Từ Lý đến nay bao thế-kỷ,
Tinh anh còn nỗi giống tiên-rồng.

Phạm-văn-Hồi
Làng Lôi-động, Hải-dương

MMMDXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đây miếu sùng sho đủ ngỡ trông,
Sực sực cung-tường ngôi miếu vũ,
Trùng trùng sóng long hồ cũng Tây Đông,
Nền Lê bia Lý gây từ trước,
Sông Nhị non Nùng lẫu ở trong,
Văn hiến Viễn-đông còn vững đó.
Cương-thường luân-lý biết bao cùng.

MMMDXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo-mạch quanh co vời Nhị Nùng.
Cỏ để gấy nên bao thế-kỷ,
Có đô gặp hội buổi ô-long.
Hán xưa còn nức mùi hương xạ,
Tần nọ cảm chi ngọn lửa nồng,
Mới biết đạo đời lên xuống thế.
Bốt trần khỏe vẽ cảnh nho-phong

MMMDXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Hương-hỏa nhà nho hãy vẫn nồng.
Bia Lý nêu Lê nguyên vững chãi,
Mưa Âu gió Á chẳng lay lung.
Cung-tường miếu mạo còn y đó,
Mênh mạch tinh thần bết ở trong,
Trải mấy xuân thu tăng thế-kỷ,
Làm gương khoa giáp để soi chung.

Mai-Đen, làng Bạch-mai, Hà-đông

MMMDXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Danh quận xưa nay nức cõi Đông.
Đức trong trên đời hơn bể Nhị,
Tài cao trong nước qua hòn Nùng.
Thực người khôn sánh trong trời đất,
Tổ tiếng thanh danh với núi sông.
Kẻ tự triều triều nay biết mấy,
Tài đâu hơn được chốn này không.

Lê-đức-Ngoan
Làng Gia-lộc, Quảng-yên

MMMDXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đứng miễn nào [illegible]
Cùng-tường thỉnh thoảng đẹp chốn Nam Nùng.
Mưa Âu gió Mỹ chung bao độ,
Cửa Khổng thêm Châu trải mấy đông.
Con nước còn trời con miếu-mạo,
Ai ai trông tưởng vẫn tôn sùng.

Trần-phu, Lê-văn-Tập
Làng Phù-lưu, Bắc-ninh

MMMDXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cột đá trơ trơ đứng giữa đông.
Tang-hải đo mờ gương Nhị-thủy
Cương thường vẫn chiếu ngọn Nùng-phong
Vì ai gây dựng nên văn-hóa,
Vang vẻ cho ta giống Lạc-Hồng
Giấc mộng mơ-màng nên tỉnh dậy
Bên lòng ân quả nỡ quên công.

Nguyễn-Đức-Tĩnh, Phù-lang-thương

MMMDXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu dựng bao giờ có biết không.
Người Bắc Nhị-vương truyền đạo-thống
Vua Nam Triệu-Lý khởi tôn sùng.
Hòng văn bến Nhị nguồn sông Tử
Cõi học non Nùng gốc nui Đông.
Nho nhã biết bao người hiền-đại
Đời đời con để tiếng thơm chung.

Cao-nhat-Hoan
Trung Phap-Viet, Phuc-yen

MMMDXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Khai-hóa tư đâu có biết không ?
Thờ nghĩa Nhị-vương đâu khải giáo
Cột dương Triệu-Lý trước hưng-công.
Kia hàng cổ-thụ cây nên Hạnh,
Nọ đấy đề-đi đá nui Đông.
Còn nước còn non con cõi-Hạnh,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
(Còn nữa)

Cao-doãn-Địch
Trang Phap-Viet, Phuc-yen

BÁO CÁO VIỆC RIÊNG

Nay tôi tôi lại Đặng-đình-Chang ở xã Mai-cầu, tổng Mai-cầu, huyện Thanh-liem, tỉnh Ha-nam.

Xin đang mọi bà bao như sau này, nguyen tôi có một tháng bé tuổi 18 mà no cám tên là Đặng-đình-Hiên không biết noi, ngày hôm 30 tháng 5 annam lúc bảy giờ đo 1 giờ chiều cai xe binh-bịch ở bèn đo Khuốt đi về Phủ-lý, đi đến cuối cay-to-mèch 13 dau cây 14 thì chet phai tháng be ấy, lúc bảy giờ đi lập bo Sen-đam ngay. Sen-đam kham xong co cho giay đi nha thương. đen ngay mong 3 thang 6 thi thay giay quan tren tư ve ten ay tron nhu ma không biết tên ay tron ai đau, nay toi xin đang bao hoa co tim thay chang.

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo hình tự nhiên in ra đây, cho không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hội-văn phụng tờ chiếu phê rằng :

Chiếu sang đại dược phòng, ngày [illegible] một thứ rượu bổ đã lưu hành ngợi dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui dược phòng chế-tạo để tỉ thành-phẩm.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Báo-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI
Hễ mua thấy chai ở trong thì có bảo chứng

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cả giấy quán báo, chứa lại thế nào thì biểu rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 2 bằng tem công-trực) để chi tiền giấy quán khán.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ đã nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ĂN THỨC UỐNG

Các thứ rượu mousseux

Rượu André Gallois	Một chai :	9 fr. 00
Rượu Marquis de florimont	»	10 fr. 50
Rượu Cristal Vouvray	»	14 fr. 00
Rượu Cinzano Spumante	»	15 fr. 00
Các thứ rượu champagne		
Rượu Léon Chanden 1/2 sec	»	20 fr. 00
Rượu Pommery & Creno	»	28 fr. 00
« Berna » là thứ sữa Thụy-sĩ tốt nhất, ngọt. .	Một hộp :	3 fr. 75

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Yên Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn toàn, hoàn vẹn

Dự án và các thuốc đặc Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi mẫu tại Việt và các nơi nhà chế Nhà chế thuốc LACROIX, 20 21, Rue Madrid de Clichy — PARIS

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất dương sinh dục. Cái cơ quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hòa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sự bất hạnh bằng một trai trẻ mà không sinh được những con mình mập! Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xấu ấy ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mà thấy trong đường tiểu tiện hơi đau thì phải để chữa ngay và phải dùng giữ gìn những sự quan khác, hàng quãng, qua thấy cho khỏi hẳn bệnh về sau nữa.

Le thuốc *Santal Monal* Dans trong mấy hôm thì biết đau hơn trước, dương tiểu tiện ra khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal Monal* này chữa cả cho thương khấp hoặc mới có, cho là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lại vào cơ quan tiểu và tiểu ra ngoài, làm cho sạch không mủ nữa, cơ quan mới lại bình thường cho ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . . 0$95

Nước hoa Pompéia. . . . 0.95

Nước gội đầu Pompéia . 0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59 phố Paul-Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Bảo-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giây nói số 89

HÃY ĐẾN ĐỔ MÀ MUA:

EXTRA HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: 1$25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . .* Giá: 1.25

DÉPURATIF BIBAL *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn nọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh mòn rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . .* Giá 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xương dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ khó, ợ yên khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$60

Có bán tại Nhà Bà chuông, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mẩn mẩy, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ốm yếu, lở ở trên cơ thể, phải làm cho hay ho bởi uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ.

Ba thang này có hội-đồng các quan 7 thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

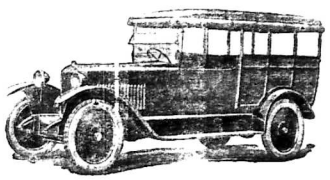
Ấy là

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

GRAND GARAGE AVIAT

Muốn làm giàu, nên làm nghề vận-tải bằng xe ca-mi-ông

« BERLIET » « LATIL » vừa rẻ tiền, lại vừa bền

Nay mai sẽ mở một xưởng thiết to ở góc phố Rialan và phố Gambetta

C. J BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thứ rượu này hay lắm để nói riêng thiên hạ đều dùng, mà không có thuốc nào bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc bổ hợp tất cả sức lực, bổ tăng gân, trị bịnh rất lắm cho ăn ngủ, thuốc đó lấy ốm hay cả thể giảm ai không đều quen dùng.

Ai ai dùng rồi cũng đáng, nhưng là người bịnh con cũng đều bổ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh ăn huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh lâm cho con người yếu đuối, bị trái bao, ho cảm mạo tức ngực, rất bổ cho người trẻng, trước trở trong tì vị các bịnh đó đều dùng nước tay thuốc QUINA LAROCHE dùng.

Con nít huyết suy và con gái sắc đang lớn sang đến bổ rất chí tốc xanh sắc, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Nhưng người nào ở xứ hay có thấp rét cùng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị rất làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trở bắt mà là còn lại mấy sau trong mình mạnh khỏe lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chóng là giảm sức thuốc đó rằng. Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) tốt vực ngừ của người. Tâu cho những thuốc trị bịnh hay hơn nữa thấy không nước nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khắp mọi nơi tặng ta.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm tợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có hòn theo chất nước trong một ngày trong hai bữa ăn. Con muốn trị bịnh rất thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước rồi rồi 2 giờ rưỡi, thì ly ly chất uống trước cũ nữa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thợ làm thuốc hạng nhất tại Paris

PURGATIF LE ROY

Thuốc xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay biết, danh truyền khắp cả thế giới, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng đã bực-rực ăn uống không tiêu, trời đi đau bụng, thì uống vô hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sự hạng nhứt trừ hàn, Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

KEM BERTHUIN

HIỆU

Pachod Frères & Cie

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte,

VỚI 15 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được bao thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Thiệt là một sự rất dễ danh rất chắc chắn và lợi nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gửi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

OWERLAND

7 PLACES ALLUMAGE PAR MAGNÉTO

CARBURATEUR SOLEX ÉCLAIRAGE ET DÉMARRAGE ÉLECTRIQUE

Prix interessant

FORD TRÈS BON ETAT

Occasion intéressante

STUDEBAKER 4 CYLINDRES

5 PLACES EN PARFAIT ÉTAT DE MARCHE

Prix à débattre

CITROËN 10 CV

CARROSSERIE SÉRIE

Excellente occasion

Sadresser: GARAGE BOBILLOT, 7 Bd Bobillot, Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)